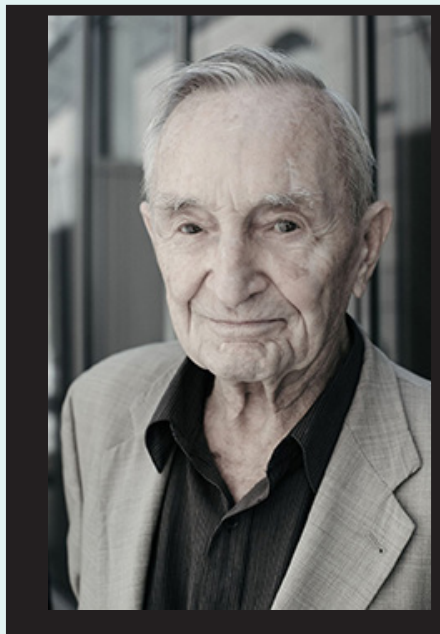

WSPOMNIENIA O BIOCHEMIKACH

Henryk Samsonowicz (1930 – 2021)

Śp. prof. dr hab. Henryk Samsonowicz, urodzony 23 stycznia 1930 r. odszedł w dniu 28 maja 2021 roku; długie, pracowite, pełne wydarzeń życie spędził w Warszawie. Profesor był absolwentem Uniwersytetu Warszawskiego. Studia historyczne rozpoczął w 1947 roku na UW. Stopień doktora nauk historycznych uzyskał w 1954 r., stopień doktora habilitowanego w 1960 r., stanowisko profesora nadzwyczajnego otrzymał w 1970 r., natomiast profesora zwyczajnego w 1980 r. W trakcie studiów i wczesnych lat pracy naukowej miał możliwość kształcić się i obcować z najwybitniejszymi przedstawicielami dziedziny – Marianem Małowistem, Witoldem Kulą, Aleksandrem Gieysztozem, Tadeuszem Manteufflem, Stanisławem Herbstem. Pod kierunkiem prof. Mariana Małowista przygotował rozprawę doktorską „Rzemiosło wiejskie w Polsce w XIV–XVII w.” Dysertacja wydana drukiem była jego debiutem publikacyjnym; dziś dorobkiem Profesora jest ponad 800 tytułów, w tym publikacje książkowe stanowią ponad 20 pozycji.

Profesor Samsonowicz był znanym naukowcem historykiem, wybitnym mediewistą; Jego pasją badawczą były dzieje miast i mieszczaństwa w Polsce, historia Hanzy oraz dzieje zakonu krzyżackiego i narodziny polskiej państwowości. Schyłek średniowiecza oraz rola mitu w historii także zajmowały poważne miejsce w zainteresowaniach Profesora.

Uznanie środowiska naukowego dla dorobku Profesora, docenianie jego otwartej postawy wobec ludzi i spraw przejawiało się w powierzaniu mu licznych funkcji. W bardzo trudnych latach 1980–1982 był Rektorem Uniwersytetu Warszawskiego. Piastując kolejne uniwersyteckie stanowiska, za jedno ze swych głównych zadań uważał ochronę studentów i pracowników uczelni. W 1989 roku brał udział w Obradach Okrągłego Stołu, parę miesięcy później wszedł do rządu Tadeusza Mazowieckiego, gdzie objął tekę Ministra Edukacji Narodowej w latach 1989–1991.

Przewodniczył Polskiemu Towarzystwu Historycznemu (1978–82) oraz Wydziałowi Nauk Społecznych Polskiej Akademii Nauk; był członkiem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.

Osiągnięcia naukowe Profesora zostały zapisane na zawsze w historiografii, jego funkcje oraz aktywność publiczna mają swoją trwałą pozycję w rozwoju polskiej nauki i kultury. Został w kraju uhonorowany najwyższymi odznaczeniami; był Kawalerem Orderu Orła Białego, odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Komandorskim, Oficerskim i Kawalerskim Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem Stulecia Odzyskanej Niepodległości i Odznaką Honorową „Zasłużony dla Mazowsza”.

Na uwagę zasługuje wyróżnienie Profesora francuskim Krzyżem Oficerskim Orderu Narodowego Legii Honorowej.

Pan Profesor Henryk Samsonowicz w dowód uznania Jego zasług naukowych został przyjęty w poczet członków Polskiej Akademii Umiejętności oraz towarzystw zagranicznych – Academia Europaea w Londynie, Académie des Belles Lettres w Paryżu, Hansischer Geschichtsverein oraz Istituto Internazionale di Storia Economica „Francesco Datini”. Wyrazem uznania dla jego dorobku były też doktoraty honorowe m.in. Dusquesne University w Pittsburgu, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Uniwersytetu Marii-Curie Skłodowskiej w Lublinie.

Pan Profesor był prawdziwym Przyjacielem Festiwalu Nauki w Warszawie, niezapomnianym wykładowcą i uczestnikiem festiwalowych debat.

Poruszeni Jego odejściem liczni wspominający wyrażają przekonanie, że Profesor pozostaje na zawsze wzorem do naśladowania; nie sposób zapomnieć skromnego człowieka o otwartym, analitycznym umyśle, traf-

nym wycuciu problemów badawczych i doskonale zorientowanym w bieżących wydarzeniach.

Profesor spoczął na Cmentarzu Powązkowskim

Niech pamięć o Nim trwa!

We wspomnieniu wykorzystano publikacje dostępne na stronach internetowych

Marian Drózdź (1932–2021)

W dniu 8 kwietnia 2021 r., zmarł w Katowicach prof. dr hab. n. med. Marian Drózdź, emerytowany kierownik Katedry Biochemii i Chemii Wydziału Lekarskiego obecnego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach - Ligocie. Od lat 60. ub. wieku Profesor był aktywnym, dynamicznym członkiem Polskiego Towarzystwa Biochemicznego w Oddziale Katowickim i Zarządzie Głównym. W strukturach Uczelni pełnił funkcję Prodziekana Wydziału Farmaceutycznego w Sosnowcu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach w latach 1972–1975, Dziekana Wydziału Farmaceutycznego w Sosnowcu w latach 1975–1977 oraz 1981–1983.

Badania metabolicznych aspektów tkanki łącznej oraz poznawanie niektórych mechanizmów metaboliczno-biochemicznych doświadczalnej miażdżycy tętnic zajmowały naczelną pozycję w Jego pracy naukowej. Swoimi dociekaniami udowodnił, iż induktory zespołu kolagenozopodobnego - hydralazyna, binazy-na, prokainamid - zaburzają meta-

bolizm głównych biochemicznych makromolekuł tkanki łącznej, tak na etapie ich biosyntezy jak i degradacji. Ponadto wykazał molekularne zmiany w strukturze, usieciowaniu i glikozylacji kolagenu tkanki łącznej u zwierząt z kolagenozą polekową. W warunkach polekowych kolagenoz stwierdził ogólnoustrojowe zaburzenia metabolizmu miedzi, cynku, seleniu oraz składników systemu antyoksydacyjnego organizm. Udowodnił, że hydralazyna, binazy-na i prokainamid zaburzają w badaniach in vitro hodowli komórkowej fibroblastów równowagę oksydoredukcyjną, prowadząc do uszkodzenia DNA pod wpływem wolnych rodników. Zagłębiając się w mechanizmy metaboliczno-biochemiczne doświadczalnej miażdżycy tętnic poznał niektóre z nich indukowane peptydami elastynopochodnymi, metioniną i dietą bogatolipidową.

Prof. Marian Drózdź był współautorem ponad 350 opublikowanych prac, w tym ok. 100 ukazało się w czasopiśmie zagranicznych o zasięgu międzynarodowym. Treścią publi-

kacji były wyniki badań doświadczalnych przeprowadzonych na modelach zwierzęcych i w hodowli komórkowej fibroblastów oraz badań klinicznych z zakresu patobiochemii tkanki łącznej, obejmujące problemy związane z zaburzeniami metabolizmu (kolagenu, proteoglikanów, glikozaminoglikanów elastyny), aktywności enzymów (kolagenolitycznych, elastolitycznych, antyoksydacyjnych), stężenia (miedzi, cynku, seleniu), procesów oksydacyjno-antyoksydacyjnych). Profesor był autorem kilku rozdziałów w 5 skryptach do ćwiczeń z chemii fizjologicznej dla studentów medycyny i stomatologii, redaktorem 2 skryptów do ćwiczeń z chemii i biochemii dla studentów Wydziału Lekarskiego.

Prof. Marian Drózdź był członkiem Towarzystw Naukowych, w tym: Polskiego Towarzystwa Biochemicznego, Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej, Polskiego Towarzystwa Badań nad Miażdżycą, Międzynarodowego Towarzystwa Chemii Klinicznej, Federacji Europejskich Towarzystw Tkanki Łącznej.

Jego aktywność naukową, dydaktyczną i organizacyjną doceniano przez lata, odznaczając m.in.: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, odznaką „Za wzorową pracę w służbie zdrowia”, złotą odznaką „Zasłużony w rozwoju województwa katowickiego”.

Odszedł bardzo przyjazny Człowiek, radosny, optymistyczny, i zycząjnie dobry.

Cześć Jego pamięci.

We wspomnieniu wykorzystano informacje zawarte w witrynie internetowej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego